

LIST IZLASI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 7.

Šibenik, 14. veljače 1937.

RUKOPISI SE NE VRAČAJU — ADRESA

UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Socijalne dužnosti

Jednom iz najsvetijih ustiju, saša je riječ: *Uvijek će biti siromaha.* — To je Kristova riječ, tu riječ mnogi zlorabe, tumačeci po »evangeliju« koje je samo njivo, a ne Božje, Kristovo.

Što znači Gospodinova izjava: *Uvijek će imati siromaha sa sobom?* Zar to, da uistinu morati onih koji će ići u poderotinu i koji će gladni i iznemogli, kao i oni beskućnici, lunjati po ulicama?

Tako Krist nije mislio! Tako isle samo naivčine i oni koji se smetnuše od Njegove divne načel!

Ne samo što ne morati gladnih i golih, nego, u kršćanskim društvinama, opće ne bi smjelo biti. — ažemo: ne bi smjelo! — jer najavnija je i najveća zapovijed kršćanstva: *Ljubav prema Bogu i ema bližnjemu.* A pod kròvom užišene zapovijedi ne bi se uočio nalaziti nijedan kome su ustažna od žedi i kome su oči upale i gladi; nijedan kome golo tijelo oviruje kroz poderotine!

Nu što ne bi smjelo biti, to sti! Ta strašna činjenica nas, saakog cestnog ugla, bode u oči, i je ne možemo, ne smijemo i čemo zanijekati!

A zašto je tako? Ljudi zaboraviše ili neće daaju koja je svrha i koje su granizemaljskih dobara i zasebnog etka. Zaboraviše ili neće daaju: da čovjek nije jedini ni vrnji gospodar zemlje i njezinih dobova. Da su svakom posjedničnim, od Boga i od ljudi, cijalne dužnosti. Da, zato, na ovoj zemlji, stvorenoj Boga, može biti samo upravite a ne gospodara!

I, eto, to zaboravljanje i ta volja je kriva strahovitoj socijalnoj krizi koja već ispija zadnje votne sokove iz čovječanskih uva.

Mnogi to ne znaju, ali još veći broj onih koji su svjesni togu, ijesni su bili toga i naši biskupi, d su, prilikom ovogodišnjih sicanjskih konferencijskih sastavljača, zajedničko pastirsko pismo, pravljeno svim katolicima u državama.

To je pismo pravo, socijalno pravo, u kojem, raspravljujući o zrcima i posljedicama današnje ekonomski bijede, govore i o soci-

Zašto otpad od Crkve i Boga

Zavezi na dublje!

Zašto otpad od Crkve i Boga? Nemojmo se zaustavljati samo kod žalosnih konstatacija i sve svaljivati na pokvarenost modernog vremena; kako se naš čovjek pokvario i kako je postao opak.

Zavezi na dublje!

A zašto je došlo do otpada? — Naša sela, koja su se ponosila svojim kršćanskim obilježjem, naјednom su prekinula s prošlošću i s kršćanstvom ne računaju.

Naše kršćanstvo, katolicizam napose, već duga desetljeća živio je samo od tradicije i običaja; više je to bila vjera srca nego vjera koja bi i razum stavlja u svoju službu. Nije bila vjera koja svoje žilavo korjenje pruža i prema srcu i prema mozgu, da ih plemeniti i hrani, nego je to bila vjera plitkoće, čije je korjenje bilo tanko i mršavo. Mi iz kršćnih krajeva znamo što to znači plitkoća! I žega od nekoliko dana ispije sokove iz našeg krhkog vaspnica.

Kristovo evanđelje — ta nauka apsolutne vrijednosti — uglavnom je ostalo nepoznato. Neka iskrse i jedan umnik i genij i pokuša dati ili otkriti tako savršenu nauku kao što je ona evanđelja! Neka se digne koji bi to htio konkurirati Kristu u savršenosti nauke kao što je to evandeoska!

Nema ga i ne će ga biti!

A kad je tako, koji drugi uzrok može biti, što se čovjek sadašnjice odriče kršćanstva a pribjegava drugim čisto oprečnim naukama, ako ne to — da je kršćanstvo krivo pretstavljanju ili da uopće nije snažno prikazano u svoj jačini svojoj. Ono prvo takoder stoji, i tiče se onih viših, ali još više stoje ovo drugo.

Kako drukčije možemo tumačiti, ako ne tako? Neka se pohvali i jedna velika akcija da se poboljša stanje mlađih radnika u vojski. Poslali su „Otvoreno pismo svima parlamentarcima“ u kojem su zahtijevali da novi vojnički zakon bolje pazi na hranu, zdravlje, da se ukloni surovost i bolji nadzor vrši nad moralom.

I nedavno je belgijski parlament i senat raspravljao o novom vojničkom zakonu. Na raspravi je senator Allewaert rekao: „Još uvijek ustrajem na zahtjevima, koje su nam žosisti poslali.

Ne smijemo raspolažati sa životom naše omladine, a da joj ne damo sve moralne i materijalne uvjete, koji će joj osigurati doličan život“. Parlament i senat su se na svojim sjednicama pokazali prijaznim prema tim zahtjevima, i ministar predsjednik Van Zeeland je u svom govoru obećao te reforme.

Kad su žosisti doznali za obećane reforme, velikim slovima su pisali u svojim listovima: „Sva stručna i politička poboljšanja vode u propast i ropstvo, ako mladi radnici nisu prožeti mišljem svoje osobne i socijalne, vječne i najviše vrijednosti“.

To je jedan novi uspjeh, nova pobjeda žosista. Pokazali su da se zauzimaju za prave stručne interese. I na drugoj strani se vode „borbe za stručne interese“ kod kojih je prva i zadnja riječ: štrajk! Kominterna sa štrajkovima, sabotažama i demonstracijama predstavlja se bijednim masama kao jedina spasiteljica sviju proletaraca.

PROTESTANTI MOLE ZA PAPU

Koliki ugled ima sv. Stolica na osobiti se način vidjelo ovih dana prilikom bolesti sv. Oca Pape. „Osservatore Romano“ piše: „Nekatolički listovi u Kanadi posvećuju zdravstvenom stanju sv. Oca opširne izvještaje i izriču složno nadu za njegovo ozdravljenje. Mnogi su protestantski pastori, kako izvješćuju kanadski listovi, pozvali svoje vjernike, da se mole za ozdravljenje sv. Oca“.

I doista u mnogim nekatoličkim crkvama se moli za Papu. Mnogi nekatolički propovjednici pozivaju svoje stado, da moli za Papu. Biskup metodističke episkopalne crkve Lynn Waldorf je izjavio: „Mi protestanti možemo jednako kao i katolici zajednički za zdravlje Papino, jer mi se divimo njegovim uistinu odličnim sposobnostima jednoga vode!“

Biskup episkopalne crkve u Chicago je rekao: „Episkopalna crkva sjedinjuje se sa svima kršćanskim općinama u molitvi za zdravlje odličnoga biskupa Rima. On je dokazao, da je njegovo veličajno vodstvo neizrecivo blagoslovno za milijune ljudi u našim tjeskobnim vremenima!“

JEDNO OBRAĆENJE

Svaki, koji traži trijezno i razborito istinu, nalazi je jedino u kato-

jalnim dužnostima privatnih posjednika prema članovima društva.

Svaki ima pravo na život, jer je zemlja za sve ljudi stvorena. Za sve, bez razlike staleža i umne nadenosti — bolje reći preprednosti — bez razlike vjere i narodnosti. A zemlja je toliku i tako plodna da bi mogla hraniti ne samo današnje čovječanstvo, nego još i mnoge milijune, pa i milijarde.

Pa ipak ih ne hrani! A to zato, jer, dok jedni nemaju ni gdje bi glavu naslonili, drugi rasipaju, bez potrebe i bez pameti, na sve strane. Neki imaju previ-

še, a drugi premalo ili ništa!

Cvjek kao jedino ovozemno razumno biće, postavljen je da upravlja zemljom. A on, iako je, po sebi, razuman, s njom nerazumno upravlja. Mjesto da suvišak dijeli potrebnima, on se baš tim suviškom služi da potrebne i nezaštićene još jače pragnjeći, i izgladni, i ogoli!

Odatle, eto, sva bijeda. Odatile plač i jaukanje mnogih.

Glas socijalne pravde je drukčiji. On, uime Evangela, koje je

katolička Crkva uvijek pravo, razumjevala i vjerno propovijedala, dovikuje: Ni je poštano i nije dopušteno uživati na račun drugih! A svi koji, dok imaju siromaha i beskućnika, previše raskošno žive, žive na račun drugih, na ledima baš tih siromaha i beskućnika!

Gaženje socijalne pravde se okrutno osvjećuje, i njezin gromorni glas neće nikо moći zaglušiti. Taj glas su sada pojačali i naši biskupi, samo, daj Bože, da u svima nāma nade dovoljno odjeka.

Ig.

snage su pretrpjele znatne gubitke i cijela su odjeljenja pohvatana. Nacionalistima je pao u ruke znati ratni materijal.

JEDAN OD TVORACA HAASKOG MIROVNOG SUDISTA, čuveni američki državnik Elihoon Root, umro je prošlih dana u 92. godini života.

19 MILIJARDI FRANAKA ZA NARUZANJE. Francuski ministar vojske g. Daladje pred francuske narodne poslanike iznio je svoju osnovu o organizovanju vojske i naoružanja te je rekao, da će izvodeće programa naoružanja ukupno stajati 19 milijardi franaka.

PALESTINA SE JOS NE SMIRUJE. U Palestini počela je nova teroristička akcija, koja izaziva veliku zabrinutost u engleskim službenim krugovima.

TALIJANSKI BISKUPI PROTIV KOMUNIZMA. Talijanski biskupi uputili su svojim vjernicima posebna pastirska pisma, u kojima ističu veliku opasnost komunizma.

MAHARADŽA ZAUSTAVIO TRŠČANSKI VLAK ZA POLA SATA. Maharadža od Alvara čitavo pola sata zaustavio je u Veneciji brzi voz Venecija-Trst, jer je ustanovio, da su jastuci u njegovom odjeljenju „nečisti”, o jest da suvinice kože. Po njegovom naiđe, vjerskom shvaćanju — on je musliman — svinje su nečiste. Od željezničkog osoblja razbio je stoga, da se ti jastuci uklove, i niti ih otputovati, dok na mjesto njihovo ulješ postavljeni divni istočnjački tepisi, toje je on sobom nosio.

PROTIV SPALJIVANJA MRTVACA ponosno se izjasnio grčki Sveti Sinod, jer to nije predviđeno u kanonima pravoslavne hrišćanske crkve.

STO SE TO DOGADA U RUSIJI? pored demantija o nemirima i zavjerama Rusiji ponovo stižu vijesti, da postoji ukob između jednoga dijela vojske i Staljina. Maršal Tuhačevski već je pao u nečistost. Otkrivena je i veza Vorosilova sa nozmenovanim zapovjednikom mornarice Orlovom. Osim Litvinova biće smijenjeni i sovjetski poslanici u Kini, Perziji i Turčkoj. Kako engleske novine javljaju, uapšeno su 300 uglednih članova stranke, te je u južnim krajevima SSSR došlo do nemira, pak u poslane tamo dvije regimete. I po drugim krajevima na više mjesta došlo je do napada na policiju. GPU tražila je od Staljina, da smijeni veliki broj diplomata u nozmetvu, koji da stoje u vezi sa Trockijem. GPU na veliko provodi apšenja štenata i novinara, koji su prigovarali Staljinovim postupcima sa trockistima.

Ja ljubim . . .

Ja ljubim prirodu od neba do zemlje: Zelena stabla i cvjetne poljane,

Ljiljane bijele i rumenu ružu,

I bajnu zoru kad tiba osvane.

Proljeće ljubim u njegovu sjaju, I ljeto puno sunčanoga žara,

Jesen rodnu, punu zrelog voća,

I zimu ljutu koja život hara.

Drag mi je krkoč blagoga potoka Kad mirno ide niz korito svoje.

Pogled mi vabe i srebrenе zvjezde;

Rado ih oči gledaju i broje.

Miso mi leti u dubine mora I ide gore u nebeske sfere.

Ja svijet želim čitav obujmiji

Ljubavlju svojom kojoj nema mјere.

Al ništa ne ljubim kao Krista svoga, Jer od te ljubavi nema ništa veće.

Na Nj oko bacam i na Nj uvijek gledam.

Srce mi kod Njeg pravu sreću sreće!

Mirko Validžić

na čelu. Narod ide za njim, a jadan ne zna da će se promijeniti samo ime (Staljin u — Vorošilov), a verige će i dalje ostati. Samo batina ima dva kraja, a kad se jednom narod dočepa jednoga kraja, moglo bi biti zlo za komunističku Gospodu.

Bijesna gospoda poklaše se među sobom!

U „raju zemaljskome“ — Rusiji, gdje „teče med i mljeko“ potekla je krv!

Glad nema moralnih zakona, a pogotovo tamo gdje su ti moralni zakoni ruglu izvrgnuti. To bi neko mogao znati!

O, moderni Adami i Eve! Još niste zadovoljni?! Znamo, da su židovske kese nezasitne!

„Ko ima uši neka sluša — ko ima oči neka gleda“ — pazite, drugovi!

Dragi prijatelji — nadam se da ste zadovoljni s pričom.

Vaš odan

Enigmata

Drugovima u spomen

Dobro je i ovo znati

Kada je prije nekoliko godina Lenin zaveo komunističku diktaturu proletarijata (tako barem kažu drugovi!) vladali su uza nj Trocki, Rikov, Kamenjev, Tomski, Zinovjev, Buharin, Radek i Staljin. Iza njegove smrti vladao je kao pretsjednik sovjeta narodnih komesara Rikov, a s njim Trocki, Kamenjev, Tomski, Zinovjev, Buharin, Radek i Staljin. Danas je međutim malo drukčije. U SSSR vlast Staljin, i nešto Kaganović, Vorošilov, Molotov i Andrejev. Trocki momen-tano živi u Meksiku. Kamenjev je nedavno, nakon jednog procesa, ubijen. Tomski je počinio samoubojstvo, kad je proglašen državnim neprijateljem, Zinovjev je pogubljen. Buharin je uhvaćen i vjerovatno ē i on biti ubijen. Raden je osuđen. Rikov se sudi. Jedino još Staljin vlast.

Zašto?

Pitajte naše „crvene apostole“ ili zavirite u stanovit štampu, pa ēete doznati ovo: Oni kojih danas nema ili ē ih uskoro nestati htjeli su odmah provesti svjetsku revoluciju, a on, drug Staljin (radije führer Staljin!), je htio da prije uredi državu koja će mu jednoga dana biti čvrsti temelj za revoluciju. I zato on jest a njih nema. Čudna li je to demokracija! I jedni i drugi viđu da nema Boga, da je vjera opium, da ē dosadanju „kapitalističku“ obitelj zamjeniti savremena drugarska „slobodna ljubav“; obe grupe tvrde da nema privatnoga vlasništva, a jedino zato, što se ne slažu kad treba „usrećiti“ čitav svijet, oni se međusobno, u ime demokracije, ubiju!

Danas je, istina, sve moguće, ali svejedno nisu valjda zato ove mjere demokratske. Trebalо bi samo čuti sta-

novitu gospodu kako bi se derala da je nešto slična učinio Hitler u Njemačkoj ili Mussolini u Italiji! Boži mili, što bi se onda i pričalo i pisalo o fašizmu! A kad Staljin, uime demokracije, ubija svakog onog koji ne misli kao on, koji uvijek ne tvrdi „da“, kad on tvrdi „da“, i „ne“, kad on tvrdi „ne“; kad Staljin u zemlji demokracije, a valjkla i u interesu demokracije zavodi najveći fašizam, onda je to dozvoljeno, onda to i treba, onda je to, na koncu, samo opet demokracija!

Zašto, zavedena crvena braća, gorovite samo o onome čime znadete da ēete predobiti mase za sebe, jer dozvoljavate grijeh i strast? Zašto, crveni grobari poštenog hrvatskog naroda, ne odgovarate na ovo pitanje nego prešućujete odgovor, a ako ste primorani da ipak odgovorite onda, kao i uvijek, lažete i iskrivljujete. Odgovor je samo jedan, jer je istina jedna. Staljin ubija i progoni, jer hoće da vlasta. Kuša da zavede u SSSR najcrveniji fašizam, najgoru diktaturu. Može neko vrijeme, dok se ne nađe neko ko će plaćen ždovskim novcem kad Staljin postane opasan nači opet drugoga čovjeka da drži masu svezanu, da ti jađni i nesretni ljudi dadu da im divlji stranci, u čijim je rukama kapital svijeta, isisu i posljednju kap krvi. Sve, pa i to, uime demokracije!

Dolje crvene maske pravde i demokracije, izmoždeni kapitalisti! Dolje maske, dosta je terora i ubijanja! Vratite slobodu onima koje ste zaveli da ih potpuno možete iskoristiti! Maske dolje! Jer ē ih u protivnom s vaših gadih, nečistih lica skinuti čvrste i jake desnice poštenih ljudi!

R.

Pogriješio adresu

Vjerovali ili ne, kažem vam iskreno da se ni u snu nisam nadao da ē mi se takva što dogoditi i da ē ovo napisati. Evo što!

Već od nekoga vremena pratim u „Katoliku“ podlistke nekoga Denysa, ne zato što su možda nešto izvanredna, već jedino radi toga što mi se svaki put nameće misao: „Ma vidiš, ovo bi se dalo sve primjeniti na moje mjesto! Ona pečenka, kandilo, šeširi, „stranka“ i t. d. sve, ma sve na dlaku odgovara istini. Tko zna, možda je i taj Denys iz moga mesta?! Vidiš, dobro bi bilo da i ja nabrusim pero i da za-

jedno s njim stanem iznositi na danje svjetlosti prljavštine tih grobara moga mesta. Tako bi možda narod, dok je još na vrijeme, otvorio oči.“

I upravo ja u takvim mislima i odlukama nakon pročitanog članka „Pečenka ne djeluje“, kad eto mi pismo od nekoga mog mješčanina „prijatelja“.

Najprije se na dugo i široko raspisao o njihovim nevoljama i kako ne mogu nikako više ostati u dosadašnjem socijalnom poretku, već da treba da dode nešto novo, snažno i moćno gdje vlasta pravo i jednakost. Zatim kaže

ZAHVALA

P. n.
CROATIA — osiguravajuća zadruga
SPLIT

Prigodom požara, koji nas je oštetio na zgradbi crkvi, vršimo odličnu dužnost, da se našem domaćem zavodu „Croatia“ od srca zahvalimo, ne samo što smo odštetu najsavjesnije primili, već što se „Croatia“ pouzdala u našu iskrenost, pa, koliko smo mi procijenili, toliko nam je bilo isplaćeno.

Ovim, dok preporučamo svakome ovaj naš odlični zavod, toliko se najsređačnije na kavalirstvu zahvaljujemo.

Ružić, 27. I. 1937. SIMUN BOJČIĆ, crkovinar v. r.

Među hrv. seljaštvom

(Savremeni apostolat)

Križarstvo je organizacija u narodu za narod. Ono je prišlo hrvatskom selu u danima tmlje i diktatorskoga pritiska te mu ostala vjerna do današnjega dana kada njezini članovi pohadaju selo da ujedno sebe i njega uče. Još više: tim pohodima, križarskim tečajevima, iskreno približuje seljaka radniku i njima inteligenciju. I to iskreno, osjećajno i — idealno.

Sve je to osjetilo preko 30 članova Križarskog Bratstva u Murteru, za koje se držao tečaj od 30. I. — 3. II. t. g.

Radosno dočekavši br. Z. Malinu iz Šibenika odriču se počinka i rada i otvorena srca slušaju razlaganja o borbi svijeta za i protiv Krista; o organizovanim borcima za Krista, te o Katoličkoj Akciji i o Križarstvu kao najprikladnijem organizacijskom tipu kod nas Hrvata. Svi su osjećali, pa i razumjeli da svaki pokret i preporod

— ako hoće da uspije — moraju imati za temelj moralno-vjersku obnovu. Tome su se kod Hrvata, kao i u čitavom svijetu, usprotivili bezvjerski kapitalizam i protuvjerski komunizam koji su zato i kao gospodarski sistemi nevaljali. Stoga je potrebna vjerska obnova, te dubok i radikalni katolicizam i sklad i ljubav sviju stalež u narodu. Takve nove duše izgrađuje Križarstvo vjerno svom uzoru — dru. I. Merzu — i s naročitim prikladnim metodama.

Pohodio nas je hrv. pjesnik vlč. don V. Vijolić i g. G. Cvitan, hrv. seljački pjesnik. Don V. Vijolić je izrazio svoje otvorene simpatije za Križarstvo, a g. G. Cvitan, razlažući vjersko osvijedočenje Hrvata i njegovih pravih predstavnika, naglasio je, da je „križarski pokret potrebit da prije svega podigne i oživotvori Božju pravdu i zakon. Na Križarstvo se napada, jer vrijedi. Sto ne vrijedi ne napada se. Na smokvu bez ploda niko ne pruža ruku. Protiv dobra i plenumitog

kako mnogi mješčani idu u svijet te mjesto da pomažu mjestu i služe mu na čast, oni ga sramote i ponizuju pred javnošću.

Kad se moj crveni „priatelj“ već skoro osigurao da me je uvjerio o svojim nazorima, nastavlja pobjedno:

„Zato čuj, prijatelju, ako ti bije toplo srce za rođenom grudom, piši onom Denysu da tolikim klevetama ne sramoti, ponize, blati, ozloglasuje i t. d. naše mjesto. Ako njemu nije stalno do dobrog glasa našeg mjeseta, stalno je nama. Ako on ne ljubi svoje mjesto, koji je dugo izvan njega, ljubimo ga mi koji živimo i trpimo u njemu i s njim i hoćemo da vlasta red i pravica u njemu, a pred javnošću hoćemo da se časti. Poruči mu i to da se jedino mi pravi mješčani brinemo za dobrobit i sretniju budućnost našega mjeseta, a ne gosp. Denys sa svojim klevetama, niti ona gospoda koja nam u ovoj gladnoj godini dolaze pod prozore svirati i mutiti svijest sa svojim tamburicama“.

„Treba da se već jednom stane na kraj svemu i da se vidi koji je pravi prijatelj malom narodu, t. j. zemljoradniku — proletaru“.

Tako je završio moj mješčanin pismo i ne znajući jadnik da nije to jedna te ista pašta zemljoradnik i proletar. Ali što ēete, njemu fino zvuči ime proletar. Zato su ga naučili boljevički učitelji da je i zemljoradnik proletar.

Ispod svega je još nadodao: „Živio Proletar!“ Valjda zato da tim bolje potvrdi kome pripada, ako to ne bi mogao iz samoga pisma razabrat.

Na ovo pismo odgovorih kratko na dopisnici (jer šteta je za takve ljudi da trošiti vrijeme i novac za pismo!).

Crveni prijatelju, pogriješio si adresu. Po tom pismu razabraha da vas oni članici svrbe, pa ēu vas od sada i ja koji put, istine radi, počešljati.

V. Remotus

Po državi

FINANCIJSKI ODBOR nastavio je sa raspravom drž. proračuna u pojedinosti. Među drugima primio je i ove amandmane:

„1. Ovlašćuje se ministar pravde, da u slobodnosti sa ministrom financa sklopi kod državne hipotekarne banke zajam u visini od 20 milijuna dinara te da tu svotu isplati srpsko-pravoslavnoj patrijaršiji, koja je toliko izdala za gradnju zgrade za patrijarha i za nastambu patrijaršijskih, sinodnih i sabornih pisara te za njihovu opremu. — 2. Ovlašćuje se ministar prosvjete, da u saglasnosti sa ministrom financa podigne kod državne hipotekarne banke zajam u iznosu od 7 milijuna i 500 hiljada dinara za gradnju zgrade za srpsko-pravoslavnu bogosloviju u Beogradu.“

NARODNA SKUPSTINA izglasala je u načelu prijedlog trgovačkog zakona sa 150 protiv 39 glasova. Sada se vodi pretres ovoj zakona u pojedinosti.

B. HSS PROTIV KOMUNIZMA. 7. t. m. na sastanku b. HSS u Križevcima govorio je i izaslanik vodstva nar. zastupnik prof. Ljud. Tomašić. On je u svom govoru osudio komunizam kao negativnu pojedu srednja jednoga naroda te je naglasio da komunizam ne može donijeti narodu ni kulturnu ni socijalnu ni političku slobodu.

NESREĆA TALIJANSKOG PAR

se talijanski parobrod „Etna“ sa teretom od 1200 tona brašna. Plovio je iz Rovine za Zadar. Napravljena mu je na dnu velika rupa.

POZAR U TEHNIČKOM FAKULTETU U LJUBLJANI. U hemijskim eksperimentalnim odjeljenjima tehničkog fakulteta u Ljubljani nastao je požar. Sav hemijski laboratorij je uništen sa velikim mnoštvom instrumenata i hemikalija. Steta se cijeni na blizu 100 hiljada dinara.

SPOMENIK RUĐERU BOSKOVICU. prilikom njegove 150-godišnjice, podignut će rodni mu Dubrovnik. Kip će izraditi poznati naš kipar Ivan Meštrović.

NAJSTARIJA ŽENA SLAVONIJE. Marija Simer, iz Golog Brda kraj Virovitice umrla je ovih dana u 105. godini života. Zadnje vrijeme bila je potpuno poprimila dječju pamet te se s njom uopće nije moglo ozbiljno razgovarati. Najbolje se slagalas sa jednom 6-godišnjom djevojčicom te je s njom po čitave sate provodila u razgovoru, dječoj igri i zabavi. Zanimljivo je još spomenuti, da cijelog svog života nije bolevala od nikakve bolesti.

ZABRANA DRŽANJA ŽENSKIH U SPLITSKIM NOĆNIM LOKALIMA. Uprava policije u Splitu izdala je strugu naredbu, kojom je zabranjeno držanje ženskih u noćnim lokalima. Smiju se uposliti samo po dvije pjevačice, i to uz prethodnu dozvolu policije i ako je dotična članica odnosno udruženja. U kapelama mogu biti do dvije ženske, i to jedino ako je jedna od njih ili obadvije bračni drug muškarca iz iste kapele. Zašto se ova zabrana ne protegne i na sva druga mesta?

UCENICA GIMNAZIJE IZGORJELA. 13-godišnja djevojčica Veselinka Balajić iz Dalja dolazila je svakog jutra u Osijek radi škole. Bila je učenica II. razreda gimnazije. 26. I. došla je u školu mnogo ranije negoli inače. Pošto je bila jako ozebla, stala je kraj užarene peći, i to u svojoj neoprzrosti kraj samih vrata peći. Najednom iznenada upalila joj se haljina. Nesretna djevojčica stala je da vrišti od straha. Njene drugari su se bile isto tako zaprastile od straha i nijesu znale, kako da joj pomognu. Istrčala je tada u hodnik, gdje je bio veliki propuh, što je za nju bilo fatalno, jer se na propuhu plamen još više razbuktao. Na njenu strašnu vrušku dotrećao je direktor, koji je uz pomoć poslužnika pogasio vatru na djevojčici. Opeklone su ipak bile tako teške, da im je ona podlegla i na veće u bolnicu izdahnula.

ŽALOSNI SLUČAJ. U Slav. Brodu pored dvije komunističke afere, koje su izbile na gimnaziji, otkrivena je i jedna nova afera, u kojoj su osim učenika i učenica viših razreda upleteni nažlost i neki profesori. Osnovan je naime klub slobodne ljudi. To je plod bezbožnog odgoja!

OKO KONKORDATA. Beogradsko „Savmouprava“, glavno glasilo JZR, donijela je proših dana značajni članak o konkordatu. Među ostalim obara se na one, koji u neotpisanim brošurama i letacima „na mačinu i sistem kojim su se kod nas dosada služili komunisti“ napadaju vladu dra Stojadinovića zbog konkordata.

VRIJEDNOST IZVOZA STOKE i stočnih proizvoda prošle godine povećali smo za daljnih 240 milijuna dinara, budući se vrijednost izvoza stoke popela na 1164 milijuna 400 hiljada dinara.

ZBOG AFERE SA PORNOGRAFSKIM SLIKAMA u gimnaziji u Velikoj Kikindi profesorski zbor bio je isključio 9 učenica na jednu odnosno na tri godine. No Ministarstvo prosvjetje preinačilo je tu odluku te je tih 9 učenica isključilo zauvijek iz svih srednjih škola u državi.

POSVEĆENJE NOVOG BEOGRADSKOG NADBISKUPA DRA UJCICA obavio se 7. ožujka u Zagrebu. Posvetiće ga zagrebački nadbiskup dr Bauer, a konkonsekurator će biti ljubljanski biskup dr Rožman.

STRAJK U SPLITSKIM CEMENTNIM TVORNICAMA još traje, a počeo je još konačno prošloga mjeseca. U njemu sudjeluju preko 2000 radnika. Pregovori su privremeno obustavljeni.

40-SATNI RADNI TJEDAN uveden je na svima francuskim željeznicama.

MALI OGLASNIK

UNAJMLJUJE SE DÜCAN za trgovinu: Novi Pazar kućni br. 298. — Za potanje obavijesti obratiti se vlasniku g. Petru Kitaroviću p.k. Jakova.

STIGLE SU SREĆKE ZA V. RAZRED 33 kola. Vučenje počelo je 9. veljače i traje do 3. ožujka. Srećaka za ovaj razred u svim podjelama možete dobiti u Trafici „Karitas“ (kraj knjižare g. Grge Radića) — Šibenik.

Nešto što moramo osuditi

To je nemoral

Pred nekoliko dana gradom su se prepričavale „romantične senzacije“. Ljubi su govorili o bijegu dvoje zaljubljenih koji otiđoše na čas na „neslužbeno bračno putovanje“. I nije to bio jedan slučaj. Nekoliko njih je stavilo svoje „pred gotov čin“ i tako srušilo sve zapreke koje su stajale na putu njihovoj sreći. Tako su po prilici javljale dnevne novine.

Neću govoriti o tome jesu li postojale zapreke ili ne, kakve su bile i ko ih je pratio. Hoću da upozorim na ono važnije. Mladići i djevojka moraju ostati čisti i netaknuti sve do oltara. Moraju živjeti u potpunoj uzdržljivosti. Ono, što se neki dan događalo u našem gradu, je, međutim, grijeh. Možda je nekome smiješno danas govoriti o čistoti i uzdržljivosti. Mislio ko štograd hoće, Crkva uči i misli ovako, a kako hoće ona, onako mora biti. Drugo je grijeh! Kompromisa nema!

Cdje leži uzrok tome? Nije ga teško naći. Uzrok poljuljanom moralu savremene omladine, uzrok njenom nemoralu je u liberalnom i lošem odgoju obitelji, nesavjesnom odgoju škole i bezbožnom uticaju kinodvorana, plesnih sala, ulice. Obitelj danas u većini slučajeva daje jako slab vjerski odgoj. O školi 20. vijeka ne treba ni govoriti. Rekao bih da je tamo sve udešeno

kako će se uništiti vjeru. Što se daje u klinu, radi i dozvoljava na plesovima i plesnim vjenčićima, a što opet na ulici, bilo javnim ili tamnim, neposjećenim mjestima, svaki dobro znamo. O tome gotovo i ne treba pisati. Zato znamo da je moguće da mladi ljudi onako ludo straju u život i to tako da im prvi korak bude grijeh. Savremeno je to, moderno! No svejedno nedozvoljeno!

Neka mi niko ne govori o zaprekama i neka mi niko ne priča o „velikoj ljubavi“ koja ih je primorala na taj korak. Prirodno je da se dvoje mladih ljudi zaljubi. Nemamo ništa protiv toga. I Bog hoće da tako bude! Samo ta ljubav mora imati za svrhu ženidbu, a ne strast. Ono što su nekolicina neki dan napravili nije ništa drugo nego strast, grijeh, prikriven nekakvim tobže časnim imenom bijega dvojice koji hoće da stupe u brak, a drugi im brane. Neka postoje zapreke. Imaj i za to lijepi put. Zapreke se mogu ispitati i nastojati ukloniti. No kad bi slučajno one bile i ne-premostive i neuklonive, ne smije se grijesiti. Medutim skoro nikada nije tako. Sve se da urediti i bez grijeha, a novi život početi s Božjim blagoslovom!

Zelja je naša, da se ti grješni i žalosni slučajevi više ne ponove.

Akademiciar

Život Šibenika Proslava Papinog dana

Prošle nedjelje 7. t. mj. proslavljena je u našem gradu i dvjema našim biskupijama najsvećanje 15-godišnjica vladanja Sv. Oca Pape Pija XI.

U 7. sati u katedrali presvij. prepozit g. don R. Pian otčitao je sv. Misu i preko nje brojnim članovima Kat. Akcije održao oduševljeni govor o Papinstvu. Svi članovi mjesnih katoličkih društava pristupili su u lijepom broju sv. Pričesti.

U 11 sati je bio svećani pontifikal preuzv. biskupa. Iza tog je preuzv. biskup g. dr J. Mileta primio na čestitanje preč. Stolni Kapitol, gradsko svjetovno i redovničko svećenstvo i predstavnike katoličkih organizacija. Presvij. g. don R. Pian izra-

zio je preuzv. biskupu želje svećenstva, organiziranih katoličkih i svih vjernika prigodom godišnjice stupanja Pija XI. na papinski prijesto. Preuzvijeni je radosno primio čestite i obećao ih podstrijeti Sv. Ocu.

Poslije podne u katedrali održao je preč. g. dr K. Zorić lijepu dogmatsku propovijed o papinstvu i ulozi pape, Kristova namjesnika, u kat. Crkvi. Iza propovijedi pred izloženim Svetotajstvom ispisano je „Tebe Boga hvalimo“. Blagoslov je završen pjevanjem papine himne.

Po svim gradskim crkvama toga dana održane su svećane svete mise sa prigodnim propovijedima i „Tebe Boga hvalimo“.

Bog živi!

svinjac. Pa za njih i nije drugo, jer oni onako propovijedaju da su postali od žtinje. Kućedomačinu, starom ocu tog crve „druga“, pojela je ta družina sve, što spremio za ove blagdan, i učinili su m go štete, razbijši sve ono što im je pod r došlo.

O, mnogi zavedeni, zar ne vidite k to vodi? Zar ne predvide, što bi radil divljaci, kad bi se ostvario njihov krišči raj? Hrvatski mladići i djevojčice, osvijestite se! Pokažite tim divljacima vr koji ruše našu tradiciju, naše poštovanje i hrvatsku narodnost. — („Mlada Hrvatska“, br. 2).

Murter

Naši Križari i Križarice u nedjelju t. mj. svećano su proslavili Papin dan.

Uoči toga dana navečer rasvjetljili vatrom obližnju glavicu sv. Roka, koja svima javljala sutrašnju veliku slavu.

Ujutro su Križari i Križarice korporativno iz svoga doma pošli do župskog crkvenog doma, preko koje su pristupili k s toj pričesti. Iza sv. Mise opet su se korporativno vratili u svoj dom, gdje im je br. predsjednik progovorio o današnjoj svećaniji i značaju Papinog dana.

Navečer se davala svećana akademija koju je otvorio br. predsjednik S. Ježi. Zatim je vlc. župnik don R. Benamati držao krasno predavanje o zaslugama i pinstva za čovječanstvo uopće, a napose za nas Hrvate. Iza tog je br. P. Dondić održao deklamaciju „Hrvat sv. Ocu“. Isplavalova se tada Papina himna, nakon koje br. F. Juraga održao predavanje o životu Pape Pija XI. Zatim su s. Križarice lije odigrale igrokaz: „Velika žrtva“ u 3 čin.

Sva proslava je prošla u uzornom roru. Na koncu se zapjevala križarska himna i uz klječanje: „Živit sv. Otar Papa“ radiosno se radosni i ponosni svojim kućanom.

Bog živi!

Hrana duše

POZIV JERONIMSKIM ČLANOVIM Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima Zagrebu (Trg kr. Tomislava 21), jer nije moguće da mnoge tisuće svojih članova obavijesti posebnim dopisima, saopćajući da članovi novih izdanja za godinu 1937 mogu dnevno podići u društvenoj poslovničkoj, iako žele da im se knjige dostave u kuću, nadoplaćuju za dopremu Din. 2

skupinu od 3 knjige Din 4 za skupinu od 5 knjiga Din 6 za 9 knjiga. To se tiče i novih članova koji imaju pravo dobivati knjige besplatno, kao i onih koji plaćaju poslovnicu cijene. Jeronimska članska izdanja za 1937 jesu ova: 1. kalendar Danica, 2. povijesti „Banjevčice“ od B. Rajića, 3. „Ugoj krumpira“ i jela od krumpira od M. Mochačeka i S. Andrićeve, 4. roman „Slednji svoga rođa“ od M. Majera, 5. „Maka u dojenje“ od dr. I. Koprića, 6. „Hrvatska povijest“ II dio (od najstarijeg do 1918) od Dr. O. Kneževića, 7. „Seljačka politika“ od dr. M. Ivšića, 8. „Pučka Dogmatika“ od dr. I. Blaževića, 9. „Koledar“ obrađeni hrvatski godišnji običaji (tekst, note i slike) od Dr. Deželić-Sirokićevi. Prve tri knjige stoe 10 dinara, prvi pet 20. — Din., a svih devet 40. dinara. Nečlanovi plaćaju dvostruko, ali svačak se može i treba učlaniti u Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima, jer upisnim članarinom, jedaput zauvijek, stoji samo 10 dinara. Članovi u Šibeniku neka pridignu im prije knjige u Trafici „Karitas“ (kraj knjižare g. Grge Radića).

Križarske vijesti

NOVÖ KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Žirju, okružje Šibenik.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanici V. K. B. posjetili su u nedjelju 7. II. Području i Podravsku Slatinu, gdje su održali sastanci sa izaslanicima križarskih društava. Posjete je obavio kao izaslanik V. K. B. I. Tubaković. Isti dan imao je krajevni odbor u Samoboru sastanak svih odbornika okolišnih društava, na kojem je sudjelovao kao izaslanik V. K. B. dr Protulipac.

„SOCIJALNI RAD“. Izšao je novi broj lista „Socijalni rad“, što ga izdaju radnici Križari. Najveći dio sadržaja potiče od samih Križara radnika, koji su list i ilustrirali sami, tako da list pruža vrlo lijepu sliku. Naručuje se na adresu: „Socijalni rad“ Zagreb, Palmitićeva 3.

ORGANIZACIJA PIONIRA. Pristupilo se organizaciji Križara pionira, te je već izdan prvi materijal za dake pionire, a uskoro će slijediti za radnike pionire. Križari koji se interesiraju za rad pionira neka se izravno naiave na svoju stalešku zajednicu.

40-SATNI RADNI TJEDAN uveden je na svima francuskim željeznicama.

MALI OGLASNIK

UNAJMLJUJE SE DÜCAN za trgovinu: Novi Pazar kućni br. 298. — Za potanje obavijesti obratiti se vlasniku g. Petru Kitaroviću p.k. Jakova.

STIGLE SU SREĆKE ZA V. RAZRED

33 kola. Vučenje počelo je 9. veljače i traje do 3. ožujka. Srećaka za ovaj razred u svim podjelama možete dobiti u Trafici „Karitas“ (kraj knjižare g. Grge Radića)

— Šibenik.

BLAGDAN SV. TRIPUNA proslavljen je prošle srijede svi Bokelji, nastanjeni u Šibeniku. Sv. Misu su starosi. jezikli služio je prof. J. Gršković. Pohvale sv. Tripunu održao je g. C. Vratović. Sa svećanosti poslan je brzojav admiralu Plemenitog Tijelu Bokeljske Mornarice kapetanu Luki Matoviću.

U FOND NASEG LISTA doprinio je

vl. don Ante Letinić Din 10 mjesto čestitke k venčanju Rinke Knežević i Vička Vršić (Vinjerac). — Uprava harno zahvaljuje.

MOHORJANIMA NA ZNANJE. Tko

želi uvezan „Družinski molitvenik“ sa crvenim rezom, plaća još 5 Din., a sa zlatnim rezom 7 Din. Tko želi knjige za doplata,

plaća za svaku pojedinu knjigu, kako je označeno u „Koledarju“. Povjereni je u sa-

mostanu sv. Lovre.

MOHORJANIMA NA ZNANJE. Tko

želi uvezan „Družinski molitvenik“ sa crvenim rezom, plaća još 5 Din., a sa zlatnim rezom 7 Din. Tko želi knjige za doplata,